

Instytut Edukacji Ekonomicznej im. Ludwiga von Misesa

RAPORT ROCZNY 2018/2019

Słowo wstępu

Drogi Przyjacielu Instytutu Misesa,

We wrześniu 2019 roku minęło dokładnie 70 lat od pierwszego wydania najważniejszego dzieła Ludwiga von Misesa: *Ludzkiego Działania*. Już w chwili publikacji w 1949 roku praca ta objawiła ogromną zdolność do inspirowania kolejnych pokoleń ekonomistów, przedsiębiorców i liderów think-tanków. Patrząc na rosnące wyniki sprzedaży naszego wydawnictwa, w którym także i w tym roku pozostaje ona bestsellerem, cieszę się, że także dziś znajduje ona grono wiernych czytelników. Jeżeli jakimś sposobem nie miałeś jeszcze okazji sięgnąć po to wybitne dzieło serdecznie polecam, zwłaszcza, że od tego roku zmierzenie się z tą książką jest łatwiejsze niż kiedykolwiek.

Chcąc uczcić tak niezwykłą rocznicę, podjęliśmy ważną decyzję. W 70 lat po tym, jak ukazało się w wersji papierowej *Ludzkie Działanie* doczekało się wydania w formie audiobooka. W całości po polsku!

Jak zawsze projekt tej skali nie był by możliwy bez wsparcia naszych darczyńców, którzy sprawiają, że Instytut Misesa nie tylko stale rozwija się, ale czyni to bez udziału nawet złotówki pochodzącej ze środków publicznych.

Wasz odzew i wsparcie dla projektu wydania tego audiobooka przeszedł nasze najśmielsze oczekiwania co jedynie potwierdza jego ponadczasowość. Dzięki temu wsparciu już wkrótce kolejne tysiące słuchaczy zapoznają się z tą najbardziej naukową obroną kapitalizmu.

W 2019 roku przypadała też inna ważna rocznica. 45 lat temu, na słynnej konferencji w South Royalton, swój umowny początek miało tzw. „Odrodzenie Szkoły Austriackiej”. To podczas tego wydarzenia uczniowie Misesa oraz Fryderyka Augusta von Hayeka przekazali intelektualną pałeczkę kolejnemu pokoleniu „austriaków”. Jako zespół Instytutu Misesa jesteśmy świadomi swojego miejsca jako kolejnego ogniwa tej pokoleniowej sztafety i z radością chcemy zaprosić do zajęcia w niej miejsca także i Ciebie.

Mikołaj Pisarski

Prezes Zarządu Instytutu Misesa

To właśnie dlatego w nadchodzącym roku czeka nas szereg zmian o charakterze strategicznym mających na celu uczynić Szkołę Austriacką jeszcze bardziej dostępną i atrakcyjną dla młodego pokolenia Polaków.

Jestem przekonany, że docenisz naszą pracę i starania czynione w obronie kapitalizmu.

Z wolnościowym pozdrowieniem,

Mikołaj Pisarski
Prezes Zarządu
Instytutu Misesa

Spis treści

- 04 Dlaczego tworzymy Instytut Misesa?
- 05 Patron
- 06 Liczby
- 07 Wydawnictwo
- 09 Mises.pl
- 10 Lekcje Ekonomii dla Młodzieży
- 11 Seminaria zaawansowane
- 12 2019 rokiem „Ludzkiego działania”
- 13 Rekordowy 1%
- 14 Szkoła Ekonomiczna
- 16 Kampanie z darmowymi e-bookami
- 17 Instytut Misesa w mediach
- 18 Media
- 29 Zespół
- 20 Finanse
- 21 Podsumowanie

Dlaczego tworzymy Instytut Misesa?

Żyjemy wizją świata, w którym społeczeństwo się bogaci, ubóstwo zanika, a innowacje poprawiają standard życia. Chcemy żyć w świecie, w którym doceniana jest rola twórców dobrobytu, a negatywnie ocenia się jego umyślnych i przypadkowych wrogów.

Uważamy, że aby świat dążył ku temu ideałowi, potrzebne jest powszechne zrozumienie roli idei w życiu gospodarczym, a szczególnie idei pokojowej współpracy i wymiany handlowej.

Dlatego naszą misją uczyniliśmy promowanie wiedzy ekonomicznej.

Nasze wartości:

1 Hipermerytoryczność

Uważamy, że podstawowym orężem w walce o lepsze jutro, jest skutecznie komunikowana prawda o roli przedsiębiorczości w życiu gospodarczym i ukrytych kosztach biurokracji i interwencji państwa. Dlatego też skupiamy się na komunikowaniu prawd ponadczasowych i dogłębnie zbadanych. Jeśli w formie stosujemy czasem zabiegi retoryczne odwołujące się do emocji, to tylko służebnie wobec celów merytorycznych. One pozostają podstawą naszej misji.

2 Apolityczność

Głęboko wierzymy w słowo Lorda Actona o władzy i jej potencjale do korumpowania nawet dobrych ludzi. Dlatego staramy się unikać polityki, zarówno w działaniu, jak i w tym, jak jesteśmy odbierani. Nie wiążemy naszych nadziei na zmianę społeczną z żadną opcją polityczną.

3 Depersonalizacja przekazu

Zawsze odnosimy się do idei. Gdy pojawia się nowy pomysł na uregulowanie rynku pracy, nie interesują nas personalia pomysłodawców, historia ich rodziny czy życie osobiste. Unikamy sporów personalnych, a z przeciwnikami i sojusznikami chcemy „różnić się pięknie i mocno”, by nie zamykać drogi do przyszłej współpracy tam, gdzie nasze cele będą się zbiegały.

Staramy się osiągnąć ten cel na dwa sposoby:

1. Tworzymy pomniki wiedzy – książki, artykuły, nagrania audio i wideo – z których mogą czerpać wszyscy poszukujący wiedzy o lepszej przyszłości.

2. Kształcimy elitę polskich ekonomistów – naukowców i popularyzatorów.

4 Wydajność

Mając świadomość ogromu stojącego przed nami wyzwania, chcemy wkładać pracę tam, gdzie będzie dawała efekty przez lata. Stąd skupienie na pomnikach wiedzy – one zostaną, nawet gdy my przeminimy. By pomniki mogły powstawać, potrzebujemy doskonale wykształconych twórców, a dla ich upowszechnienia – rzeczników idei. Dlatego inwestujemy zarówno w dzieła permanentne, jak i w proces odnajdywania i kształcenia talentów, które będą z nami wspólnie pracować przy dalszej realizacji naszej misji.

5 Cierpliwość

Zmiany społeczne to proces na lata. Nie oczekujemy, że przeforsowanie pojedynczej ustawy znacząco zmieni nasz dobrobyt. Dlatego nasza praca skupia się na projektach długofalowych.

Nie oznacza to, że nie ma ona doraźnych skutków. Głęboko wierzymy, że już teraz nasi wychowankowie mogą i zmieniają klimat dotyczący przedsiębiorców czy regulacji. Niechym rozłożony na lata turniej przeciągania liny, nie możemy odpuszczać walki o umysł i serca ludzi, bo przewaga przesunie się w stronę przeciwników naszych idei. Parafrazując wybitnego popularyzatora ekonomii, Frederica Bastiata – budujemy długofalowe zmiany, jednocześnie ciesząc się zarówno z tych sukcesów, które widać, jak i tych, których nie widać.

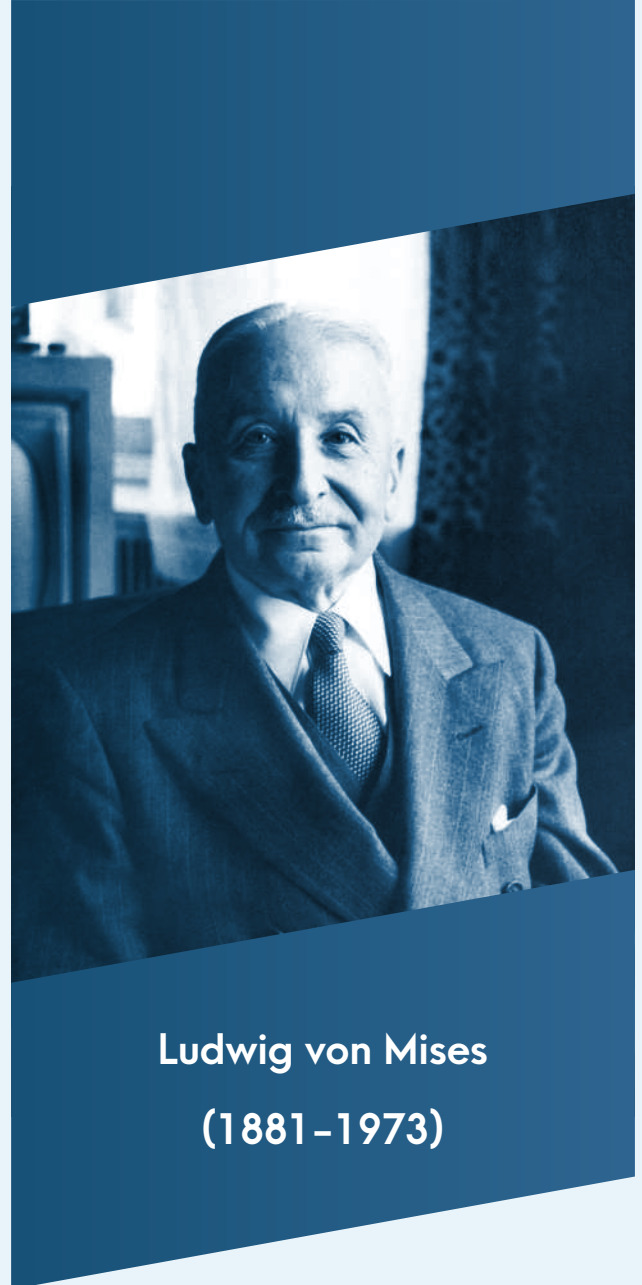
Patron

Zarówno nasza wizja, misja, jak i wartości inspirowane są postacią Ludwiga von Misesa, najważniejszego w naszej ocenie ekonomisty dwudziestego wieku. Wybitny umysł Misesa przez lata skupiał się nad dogłębnym poznaniem prawd rządzących ludzkim działaniem. Zwany „Ostatnim rycerzem liberalizmu”, Mises zawsze odnosił się do idei, nie do ludzi; nie wiązał się z partiami politycznymi; cierpliwie pracował nad swoimi dziełami nawet wtedy, gdy los był przeciwko niemu.

Ludwig von Mises (1881–1973) urodził się we Lwowie, a staranną edukację odebrał w cesarskim Wiedniu. Pochodził z rodziny świeckich żydów – zasłużonych m.in. dla rozwoju austriackiej kolei. Jego brat, Richard, został znanym matematykiem – rozwinął zwłaszcza rachunek prawdopodobieństwa. Ludwig początkowo interesował się prawem i historią, jednak w 1903 roku do jego rąk trafił egzemplarz książki *Zasady ekonomii* Carla Mengera. Elegancja i logika wywodu Mengera sprawiły, że kolejne 70 lat życia Mises poświęcił rozwijaniu ekonomii.

Kolejne lata życia Misesa to kolejne ważne publikacje ekonomiczne. Cztery najważniejsze dzieła w jego dorobku to: *Teoria pieniądza i kredytu* (1912), *Socjalizm* (1922), *Ludzkie działanie* (1949) i *Teoria a historia* (1957). Dzięki tym książkom wiemy m.in., że cykle koniunkturalne to nie naturalna przypadłość kapitalizmu, ale skutek politycznych manipulacji stopą procentową przez banki centralne. Mises wyjaśnił także, dlaczego socjalizm – pozbawiony kalkulacji ekonomicznej – nie może działać jako system gospodarczy, nawet jeśli wszyscy mieszkańcy socjalistycznego kraju byłiby aniołami bez skazy.

Warunki, w jakich Mises tworzył swoje dzieła, były dalekie od komfortowych. Podczas I wojny światowej Mises walczył na froncie w armii austriackiej. W okresie międzywojennym, gdy naziści przygotowywali się do przejścia władzy w Austrii, zmuszony był opuścić Wiedeń i przenieść się do Szwajcarii. Podczas II wojny światowej udało mu się z żoną uciec przez Francję do Stanów Zjednoczonych, gdzie osiadł do końca życia.

Ludwig von Mises
(1881–1973)

Chociaż w Stanach Zjednoczonych nie zyskał uznania w środowisku akademickim, to stał się aktywnym obrońcą wolności gospodarczej poprzez wygłaszanie licznych wykładów i publikację książek skierowanych do szerszej publiczności. Udało mu się także stworzyć grupę uczniów, którzy przekazali następnym pokoleniom jego dorobek i stworzyli podwaliny pod obecnie obserwowany rozwój austriackiej szkoły ekonomii. W Stanach Zjednoczonych prężnie działa Ludwig von Mises Institute, do którego założenia przyczynił się najzdolniejszy uczeń Misesa – Murray Rothbard. Austriacka szkoła ekonomii rozwija się także w licznych ośrodkach akademickich – jak George Mason University w Stanach Zjednoczonych, Universidad Rey Juan Carlos w Madrycie czy CEVRO w Pradze. Intelktualni spadkobiercy Misesa wydają dziś własne czasopisma naukowe, organizują konferencje czy działają w licznych wolnorynkowych organizacjach na całym świecie.

Mises.pl

105
nowych tekstów

381 304
odślon

32 000
odślon miesięcznie

5
osób
w redakcji

Kluby Austriackiej Szkoły Ekonomii

51
spotkań

7
miast

Wydawnictwo

5
nowych
tytułów

4 899
sprzedanych
egzemplarzy

Lekcje Ekonomii dla Młodzieży

592
lekcje

3 500
uczniów

Twitter

1 240
obserwujących

503
nowych „followersów”
(wzrost o 68% r/r)

216 900
zasięg tweetów

Kanał

15 700
godzin oglądaliście
nasze filmy

63 542
wyświetleń
naszych filmów

Facebook

1 211
nowych „lajków”
(wzrost o 6% r/r)

20 067
polubień
(na koniec września 2019 r.)

1 304 441
łączy organiczny zasięg
naszych postów

Wydawnictwo

W roku 2018/2019 oferta naszego wydawnictwa wzbogaciła się o 5 nowych tytułów. W październiku opublikowaliśmy ***Rząd wszechmogący. Narodziny państwa totalnego i wojny totalnej*** Ludwiga von Misesa. W tej ważnej książce Mises pokazywał, że to etatyzm i protekcjonizm były katalizatorem, który umożliwił dojście Hitlera do władzy i rozpętało światową wojnę. Wolny handel i brak interwencji służą wszystkim i prowadzą do harmonii interesów. Interwencje i cła tworzą konflikty, które łatwo podsycać i wykorzystywać politykom chcącym przejąć kontrolę nad życiem i własnością ludzi. Autorem polskiego tłumaczenia książki jest dr Mateusz Guzikowski. Książka została także poprzedzona wstępem o. dr. Jacka Gniadka.

Kolejną książką, którą opublikowaliśmy, jest ***Problem władzy politycznej. O przymusie i posłuszeństwie*** Michaela Huemera. Autor – amerykański filozof – przedstawił nowatorskie uzasadnienie libertarianizmu i szeroko zakrojoną krytykę koncepcji mających uzasadniać szczególne uprawnienia moralne instytucji państwowych. Huemer nakreślił także szereg odpowiedzi na ważne dla obrony libertariańskiego stanowiska pytania o bezpieczeństwo, ochronę policyjną, wojskową, zapobieganie terroryzmowi itp. W swoich uwagach szeroko sięgał do dorobku innych nauk: stosunków międzynarodowych, psychologii społecznej, ekonomii, dzięki czemu stworzył przekonujące dzieło, obok którego nie sposób przejść obojętnie.

Książki Misesa i Huemera uzupełniły *Bibliotekę Myśli Wolnościowej* Instytutu. Tym samym w naszej serii ukazały się cztery książki uzasadniające wolności-

we rozwiązania polityczne z czterech różnych tradycji filozoficznych: prawo naturalne, etyka argumentacji, utylitaryzm, intuicjonizm etyczny. Dzięki temu czytelnicy mogą poznać zróżnicowaną i bogatą współczesną myśl wolnościową.

4 maja obchodzony jest na świecie międzynarodowy dzień Gwiazdnych Wojen. Tego też dnia zadebiutowała u nas książka dr. hab. Mateusza Machaja ***Gwiazdne Wojny a filozofia polityki. Powstanie i upadek pierwszego imperium galaktycznego***. W tym dziele, które wydaliśmy we współpracy z Fijorr Publishing, autor w przystępny dla czytelnika sposób analizuje filozoficzne inspiracje Imperatora Palpatine'a oraz śledzi historię rebelii przeciwko Imperium, zwracając uwagi na czynniki społeczne i ekonomiczne, które mogą pomóc w sukcesie buntu. Książka – jako dobre połączenie wykładu filozofii politycznej i analizy kultury popularnej – szybko zyskała sympatię czytelników.

*Problem władzy politycznej.
O przymusie i posłuszeństwie*

Michael Huemer

*Rząd wszechmogący.
Narodziny państwa totalnego
i wojny totalnej*

Ludwig von Mises

*Gwiazdne Wojny a filozofia
polityki. Powstanie i upadek
pierwszego imperium galaktycznego*

Mateusz Machaj

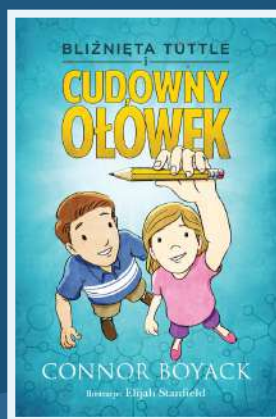
Wydawnictwo

W czerwcu i we wrześniu ofertę naszego wydawnictwa uzupełniły dwie książki dla dzieci. *Bliźnięta Tuttle poznają prawo* i *Bliźnięta Tuttle i cudowny ołówek* to dwie pierwsze części bestsellerowej serii Connora Boyacka – amerykańskiego działacza wolnościowego i ojca dwójki dzieci. Connor nie mógł znaleźć odpowiednich narzędzi do tego, by w przystępny sposób porozmawiać z dziećmi o wolności, rynku czy pieniądzu. Postanowił zatem stworzyć książki, które spróbują wytłumaczyć dzieciom najważniejsze klasyczo-liberalne idee w sposób odpowiedni dla dzieci w wieku 5-11 lat. Każda książka jest wzorowana na wolnościowym klasyku – pierwsza na *Prawie* Bastiata, a druga na *Ja, ołówek* Reada. Pierwsze tomy spotkały się z ciepłym przyjęciem, więc autor do spółki z ilustratorem Elijah Stanfieldem stworzyli niesamowitą serię dziesięciu książek, które przydadzą się Twoim dzieciom.

Bliźnięta Tuttle poznają prawo

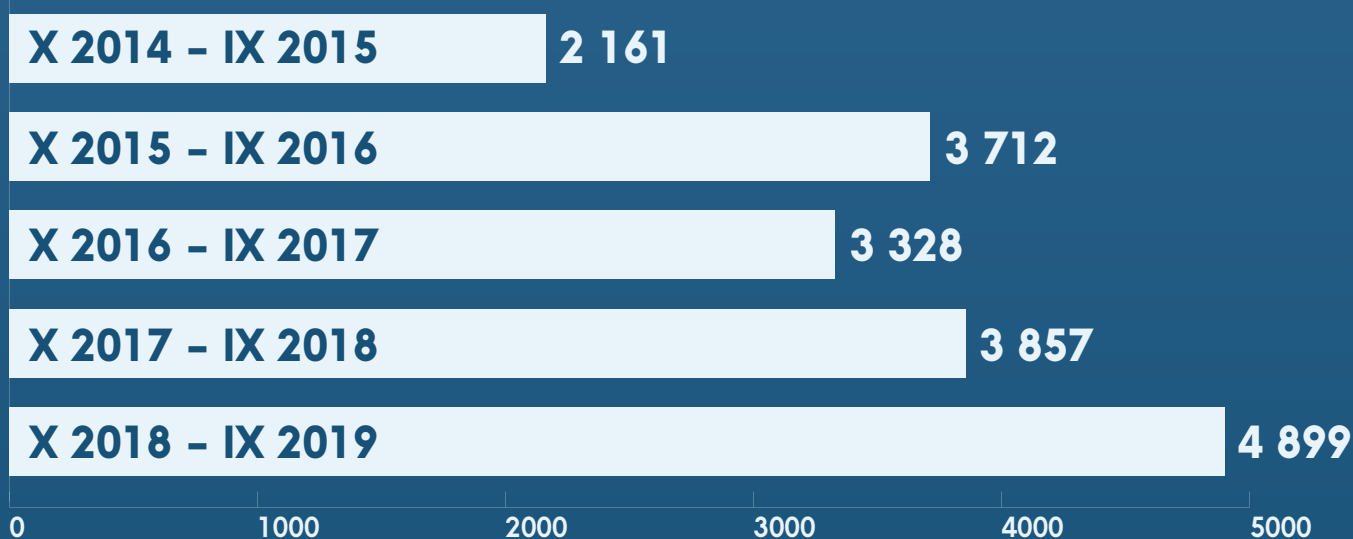
Connor Boyack

Bliźnięta Tuttle i cudowny ołówek

Connor Boyack

Liczba sprzedanych książek w poszczególnych latach

Portal Mises.pl to największy zbiór tekstów ekonomicznych w polskim Internecie. W minionym roku ten zbiór znacznie się powiększył. Publikowaliśmy zarówno tłumaczenia tekstów popularnonaukowych, artykułów z naukowych czasopism, jak i oryginalne polskie teksty i komentarze na temat bieżących wydarzeń.

Zorganizowaliśmy również konkurs na esej ekonomiczny. Uczestnicy mieli za zadanie zmierzyć się z tematem: „*Ludwig von Mises – obrońca liberalizmu*”. Zwycięzców konkursu nagrodziliśmy nagrodami pieniężnymi oraz bonami na zakupy w naszym Sklepie.

Dużą popularnością cieszyła się także Internetowa Biblioteka Ekonomiczna. Rozszerzyliśmy ją aż o trzy pozycje: *Marksizm. Krytyka*, czyli zbiór trzech esejów pióra Eugena von Böhm-Bawerka, Ludwiga von Misesa i Murraya N. Rothbarda, *Spontaniczny porządek a polityka* Piotra Szafrugi oraz *Wstęp do austriackiej szkoły ekonomii*, wybór najlepszych tekstów z mises.pl.

Paweł Kot

Dyrektor ds. Operacyjnych,
Redaktor Naczelny mises.pl

Tabela najpopularniejszych tekstów

Autor	Tytuł	Liczba odsłon
Mateusz Machaj	Mechanika biurokracji w serialu The Wire	4 048
Robert Murphy	MMT- Nowoczesna teoria monetarna – świat postawiony na głowie	3 505
Przemysław Rapka	Bezrobocie plus, inwestycje minus	1 919
Karol Zdybel	Zrozumieć impas — Brexit i paradoks Condorceta	1 233
Pierre Bessard	Konkurencja podatkowa w Szwajcarii	1 209

Lekcje Ekonomii dla Młodzieży „Verba docent, exempla trahunt”

Jednym z największych problemów polskiego społeczeństwa jest niesatysfakcjonujący poziom edukacji ekonomicznej. Brak solidnego zrozumienia teorii ekonomii sprawia, że polskie społeczeństwo staje się podatne na populizm, a zajęcia realizowane w sposób mało ciekawy zniechęcają uczniów do samodzielnego poszerzania wiedzy na temat procesów gospodarczych.

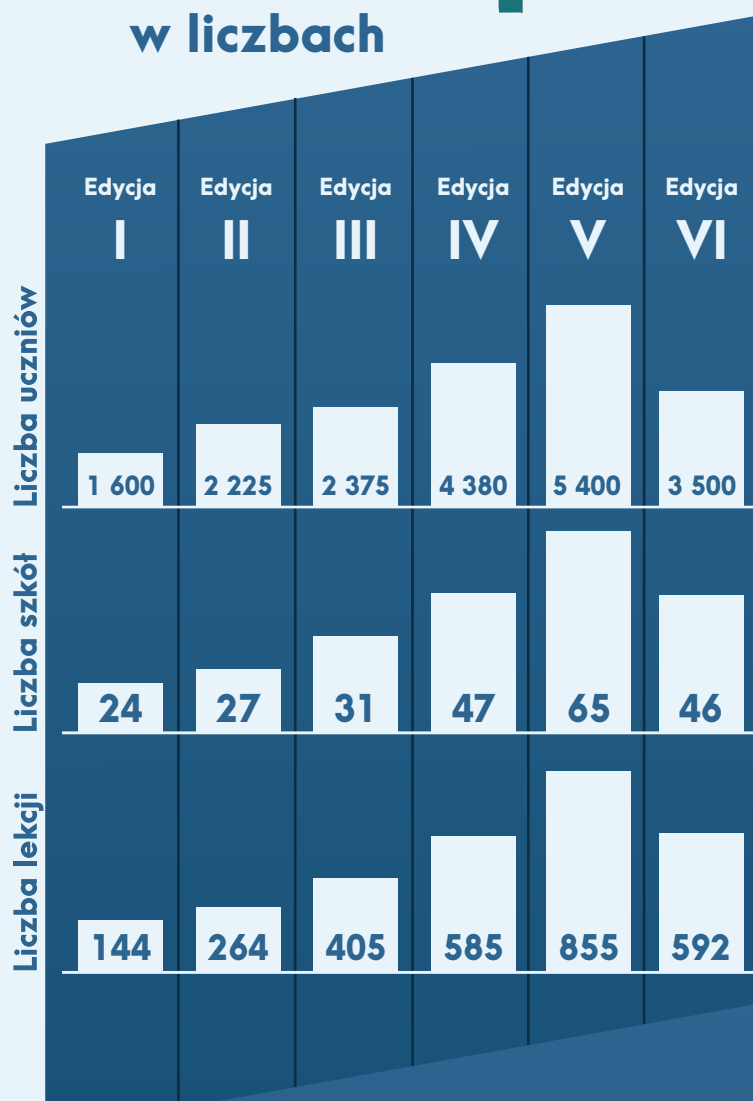
W czerwcu zakończyliśmy kolejną edycję projektu Lekcje Ekonomii dla Młodzieży, realizowanego we współpracy ze Stowarzyszeniem Koliber, w którym od 6 lat z powodzeniem docieraliśmy do uczniów szkół w całej Polsce, zapoznając ich z podstawami austriackiej szkoły ekonomii. Ostatni rok szkolny był czasem zawirowań w systemie oświaty, związanych ze strajkiem kadry nauczycielskiej, jednak mimo tego przeprowadziliśmy prawie 600 lekcji, w prawie 50 szkołach, dla około 3500 uczniów. Zorganizowaliśmy również w Krakowie weekendowe szkolenie z zakresu podstaw pedagogiki, wystąpień publicznych oraz teorii ekonomii dla naszych wolontariuszy, w którym udział wzięło ponad 30 osób.

Coś się kończy, coś się zaczyna

Po 6 latach współpracy ze Stowarzyszeniem Koliber podjęliśmy decyzję o zamknięciu projektu LEM, który okazał się niemałym sukcesem. Wszystkie dotychczasowe edycje w liczbach:

Szkoły – **163**
Miasta – **81**
Uczniowie – **19 500**
Lekcje – **2 845**
Prowadzący – **219**

Zdobyliśmy niezwykle bogate doświadczenie w zakresie nauczania ekonomii i chcielibyśmy je wykorzystać do stworzenia nowego projektu, nie ograniczającego swojej działalności do sztywnych ram szkolnych. Przełom roku 2019 i 2020 to czas, w którym intensywnie pracujemy nad nową formułą, w której z powodzeniem będziemy w dalszym ciągu realizować naszą misję edukacyjną. Do czasu uruchomienia nowego projektu, zaplanowane lekcje w szkołach realizujemy pod marką wcześniejszego projektu Instytutu czyli Lekcji Ekonomii.

Rafał Potempa
koordynator LEM

Seminaria zaawansowane

W roku 2018/2019 trzykrotnie odbywały się seminaria zaawansowane Instytutu. W seminariach biorą udział ekonomiści zaprzyjaźnieni z Instytutem i wyróżniający się absolwenci naszych innych programów – przede wszystkim Szkoły Ekonomicznej.

Pierwsze spotkania odbyły się w dniach 7-8 grudnia 2018 r. we Wrocławiu. 17 uczestników i uczestniczek dyskutowało w pięciu sesjach. Dwie były poświęcone tekstom stworzonym przez uczestników seminariów – dotyczyły one ekonomii systemu ochrony zdrowia w Stanach Zjednoczonych i polityki pieniężnej. Kolejne dwie sesje dotyczyły kwestii bardziej teoretycznych. Ich podstawą były teksty z książek Rothbarda i Misesa oraz artykuł J. G. Hülsmana, który gościł w 2018 roku w Polsce podczas Zjazdu Austriackiego.

W piątej sesji uczestniczył specjalny gość – prof. Deirdre McCloskey, która przebywała akurat przez kilka dni z wizytą w Polsce. Z autorką *Burżuazyjnej godności* dyskutowaliśmy na temat zbieżności i sporów w ujęciu rewolucji przemysłowej w pracach prof. McCloskey i w pracach Joela Mokyra, który chciałby widzieć przyczynę rewolucji przemysłowej w ideach oświeceniowych i postępie naukowym związanym z tymi ideami. Prof. McCloskey podczas wizyty we Wrocławiu wygłosiła także wykład na Uniwersytecie Ekonomicznym współorganizowany przez Instytut.

Druga edycja seminariów odbyła się podczas Szkoły Ekonomicznej Instytutu. 12 osób spotykało się tam na seminariach poświęconych omawianiu ważnych tekstów ekonomicznych. Wśród lektur znalazły się m.in. „Paradoks” oszczędzania Hayeka czy passusy Misesa z *Ludzkiego działania* o roli akumulacji kapitału w rewolucji przemysłowej zestawione z twierdzeniami *Burżuazyjnej godności* McCloskey.

Trzeci raz uczestnicy seminariów spotkali się 31 maja we Wrocławiu. Tym razem okazją do spotkania była wizyta prof. Paula Cwika – amerykańskiego ekonomisty związanego z Mises Institute w Alabamie. 30 maja prof. Cwik wygłosił wykład na temat różnic między austriackim a głównonurtowym podejściem do makroekonomii na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Kolejnego dnia uczestnicy dyskutowali na czterech seminariach. W przypadku trzech spotkań podstawą dyskusji były własne teksty uczestników.

Seminaria stały się zatem dobrą okazją do rozmowy o tekstach tworzonych przez osoby, w których edukacji pomógł Instytut. Mamy nadzieję, że w kolejnych latach zaowocuje to kolejnymi doktoratami i habilitacjami osób związanych z Instytutem.

2019 rokiem „Ludzkiego działania”

Rok 2019 był jubileuszem 70. rocznicy wydania „Ludzkiego działania”. To ekonomiczne arcydzieło w pełni demaskuje jałowość i logiczne błędy w koncepcjach, które mocniej niż huragany niszczą gospodarki i społeczeństwa. W związku z tym **postanowiliśmy skupić się na przypomnieniu i rozpowszechnieniu tej intelektualnej broni ciężkiego kalibru**, którą przekazał nam błyskotliwy wiedeński dżentelmen, niestrudzony, wnikliwy i bezkompromisowy krytyk intelektualnych urojeń – sam Ludwig von Mises.

Nasze działania rozpoczęliśmy poprzez udostępnienie w sklepie internetowym Instytutu Misesa opus magnum naszego patrona w promocyjnej cenie. **Przez cały rok książkę można było kupić 40% taniej**, dzięki czemu jeszcze więcej osób mogło zapoznać się z tym dziełem lub podarować je bliskiej osobie, powiększając naszą wolnościową rodzinę o kolejnego jej członka.

W dzisiejszych czasach, gdy wielu osobom ciężko znaleźć czas na czytanie „grubych” książek, coraz popularniejsze stają się audiobooki. **Postanowiliśmy zatem wydać „Ludzkie działanie” jako mp3**. Do tego ambitnego projektu zaprosiliśmy **Tomka Agenckiego – człowieka, który jest niekwestionowanym głosem wolności** w naszym kraju. Zależało nam na tym, by audiobook był profesjonalny w każdym calu, dlatego zdecydowaliśmy się nagrać go w profesjonalnym studiu i zadbać o jego postprodukcję **powierzając to Audiotecce – liderowi polskiego rynku audiobooków**. To wszystko wymagało sporych nakładów finansowych. Dlatego właśnie na początku sierpnia poprosiliśmy naszych Sympatyków o wsparcie.

Pomoc Darczyńców przerosła nasze oczekiwania. **Już w ciągu dwóch tygodni zebraliśmy zakładaną kwotę – 40 000 zł**. Zbiórkę postanowiliśmy kontynuować jednak przez cały sierpień, tak by dać możliwość tym, którzy chcieliby z tej okazji zdobyć kolekcjonerskiego pendrive’a z wizerunkiem Ludwiga von Misesa, przedpremierowo zapoznać się z audiobookiem i zapisać jako Mecenas wydania tego wiekopomnego dzieła. **Ostatecznie, przez trwającą miesiąc kampanię, dzięki 240 Darczyńcom udało się nam zebrać 52 773,66 zł!**

Zbiórce towarzyszył szereg działań promujących „Ludzkie działanie” w Internecie. Na naszym kanale YouTube znalazły się **nagrania ekonomistów Instytutu Misesa**, w których opowiadali o zagadnieniach poruszanych w książce. Na portalu **mises.pl można było przeczytać kolejne fragmenty** książki, a w naszych mediach społecznościowych **przypominaliśmy wybrane cytaty**, które nie straciły na aktualności po dziś dzień.

Rekordowy 1%

Ponad 80 000 z 1% na popularyzację austriackiej szkoły ekonomii!

102 595,80 zł – taką kwotą wsparło nas ponad 1 000 Darczyńców. To pierwszy raz, gdy aż tyle osób zdecydowało się przekazać nam swój 1%. Sama kwota zbiórki też okazała się rekordowa. Nigdy wcześniej bowiem nie przekroczyliśmy progu 100 000 zł. Za każdą wpłatę serdecznie dziękujemy!

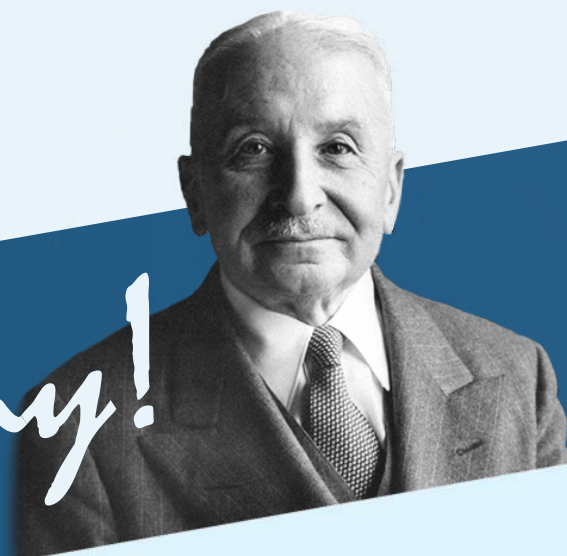
Przy realizacji projektów Instytutu Misesa nie ucierpiał żaden podatek. Sfinansowano w całości ze środków prywatnych. Ta informacja, wzorowana oczywiście na słynnych tablicach unijnych, mogłaby znajdować się pod każdym projektem realizowanym przez nasz Instytut.

Jesteśmy dumni z tego, że nasza organizacja należy do wyjątkowej mniejszości podmiotów III sektora, które nie tylko w całości utrzymują się ze środków prywatnych, ale też, pomimo nie korzystania ze środków publicznych, notuje stały wzrost.

Środki przekazane na naszą działalność zarówno przez darczyńców wspierających nas w ramach zbiórki 1% jak i te bezpośrednio trafiające na nasze konto to nie tylko inwestycja w nasze projekty, ale także źródło potężnego, moralnego wsparcia, które pokazuje nam, że praca, którą Instytutu Misesa wykonuje już piętnasty rok jest potrzebna.

To właśnie za to wsparcie oraz umożliwienie nam realizacji coraz ambitniejszych projektów popularyzujących austriacką szkołę ekonomii serdecznie dziękujemy – w imieniu własnym oraz wszystkich uczestników naszych projektów!

Dziękujemy!

Szkoła Ekonomiczna

W dniach 27-31 marca w Karpaczu odbyła się **Szkoła Ekonomiczna Instytutu Misesa**. Była to już jej VI edycja, w której miało okazję wziąć udział blisko **40 osób z całej Polski**. Bogatą fotorelację z niej przeprowadzaliśmy w mediach społecznościowych, a w szczególności na naszym profilu na Twitterze. Szkole towarzyszył hashtag **#SzkołaMisesa2019**.

To, że Szkoła ma sens i przynosi wymierne korzyści, można zauważyć także po tym, jak rokuje jej absolwenci. **Przemysław Rapka**, niegdyś uczestnik szkoły, w tym roku poprowadził aż 5 seminariów, w tym seminaria zaawansowane.

W tym roku zorganizowaliśmy zajęcia dla dwóch grup. Wykłady były wspólne dla obu, a dla bardziej wtajemniczonych w zagadnienia związane z austriacką szkołą ekonomii przewidziane były właśnie seminaria zaawansowane.

Przemek uzupełniał doświadczoną kadrę złożoną z wieloletnich prowadzących Szkołę i osób bezpośrednio związanych z naszym Instytutem: **dra hab. Mateusza Machaja** – Fundatora, **Mateusza Benedyka** – Członka Zarządu i Dyrektora Generalnego, który także **koordynuje Szkołę Ekonomiczną**, **Stanisława Kwiatkowskiego** – Członka Zarządu oraz **Marcina Zielińskiego** – Szefa naszego Wydawnictwa. Oprócz nich swoje wykłady i seminaria poprowadzili stali współpracownicy naszego Instytutu i pracownicy naukowcy: **dr Jakub Bożydar Wiśniewski** z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz **Łukasz Jasiński** z lubelskiego UMCS-u.

Szkoła Ekonomiczna

Gościem specjalnym szkoły był **Tomasz Tarczyński** – Prezes Zarządu OPOKA TFI oraz Członek Rady Nadzorczej Instytutu Misesa. W bardzo interesujący sposób przedstawił zagadnienia związane z inwestowaniem i bankami spekulacyjnymi.

Szkoła zakończyła się **dobrowolnym ustnym egzaminem dla uczestników**, którzy chcieli sprawdzić zdobytą wiedzę ekonomiczną. Do egzaminu przystąpiły dwadzieścia dwie osoby. **Najlepsi zostali zaproszeni do finału**, w którym sprawdzano, jak egzaminowani radzą sobie z bardziej zaawansowaną analizą ekonomiczną. Choć uczestnicy reprezentowali niemal każde województwo, to egzamin zdominowali przedstawiciele jednego: kujawsko-pomorskiego.

Trzy pierwsze miejsca zajęli:

1. Damian Karaszewski
2. Dawid Megger
3. Aleksander Serwiński

Kampanie z darmowymi e-bookami

Chcemy utrzymywać kontakt z naszymi Sympatykami, dlatego właśnie usprawniliśmy komunikację drogą mailową, kontynuując wysyłkę cyklicznego newslettera oraz maili dotyczących interesujących wydarzeń czy promocji w naszym sklepie. Na listę mailingową zapisać się można m.in. poprzez stronę dolacz.mises.pl.

W podziękowaniu za zapis do bazy subskrybentów, oddajemy naszym Czytelnikom bezpłatne e-booki w odpowiednich dla każdego rodzaju czytników formatach. Co jakiś czas uaktualniamy dostępny do pobrania materiały. Nie są to przypadkowe dzieła. Chronologicznie, były to:

- „Pod prąd głównego nurtu ekonomii”,
- „Wstęp do austriackiej szkoły ekonomii”,
- „Marksizm. Krytyka”.

„Pod prąd głównego nurtu ekonomii” to praca zbiorowa pod redakcją Mateusza Machaja. Autorzy książki – młodzi ekonomiści z Wrocławia – zadedykowali ją swojemu mistrzowi, prof. Witoldowi Kwaśnickiemu. Poszczególne rozdziały dotyczą różnych zagadnień ekonomii, a łączy je duch intelektualnej niezależności od kanonów myślenia obowiązujących w ekonomii głównego nurtu. Książkę zamyka esej na temat życia i twórczości Adama Heydla, znakomitego ekonomisty przedwojennego, który z polskim głównym nurtem polemizował prawie 100 lat temu.

„Wstęp do austriackiej szkoły ekonomii. Wybór tekstów” to zbiór 30 wybranych przez naszą Redakcję tekstów wprowadzających do ASE. Oprócz tych poruszających zagadnienia czysto teoretyczne przeczytamy analizę kryzysu finansowego pióra Mateusza Machaja, czy poznamy historię światowych systemów monetarnych zaczerpniętą z książki Jörga Guido Hülsmanna. Nieprzypadkowo autorem aż dziewięciu wybranych tekstów jest najlepszy być może obecnie popularyzator austriackiej szkoły ekonomii – Robert P. Murphy. Nie zabrakło także najbardziej znanego przedstawiciela tej tradycji intelektualnej – Ludwiga von Misesa oraz samego założyciela szkoły austriackiej – Carla Mengera.

„Marksizm. Krytyka” to zaś zbiór trzech esejów, które w kompleksowy sposób przyglądają się ideom marksizmu z różnych perspektyw. W tekście „Karol Marks i koniec jego systemu” z 1896 roku Eugen von Böhm-Bawerk analizuje sprzeczności w marksowskim systemie ekonomicznym. Drugi tekst w książce to dzieło Ludwiga von Misesa. W serii dziewięciu wykładów z 1952 r. zatytułowanych „Marksizm zdemaskowany. Od iluzji do klęski” Mises wskazuje, że pomimo zdyskredytowania na polu ekonomicznym marksizm ciągle wraca i wpływa na kształtowanie polityki i życie społeczeństw. Mises jako odtrutkę prezentuje kilka wykładów, które w niezwykle syntetyczny sposób tłumaczą, skąd naprawdę bierze się rozwój gospodarczy i jaka jest w nim rola przedsiębiorców i kapitalistów. Książkę zamyka esej amerykańskiego ekonomisty, historyka i filozofa Murraya Rothbarda. W tekście „Karol Marks – komunista jako religijny eschatolog z 1990 r.” Rothbard analizuje idee Marksa w kontekście radykalnej myśli komunistycznej, której elementy można znaleźć w wielu ruchach społeczno-politycznych.

Instytut Misesa w mediach

Przedstawiciele Instytutu Misesa występowali podczas różnych wydarzeń w całym kraju.

Podczas Weekendu Kapitalizmu, który odbył się w dniach 23–25 listopada 2018 r., Mateusz Benedyk debatował z Jakubem Woźnińskim z Najwyższego Czasu! na temat „Prawdziwego źródła kapitalizmu”, a dr Jakub Bożydar Wiśniewski wygłosił prelekcję pt. „Kapitalizm jako paradygmat rozwoju etycznego”.

Mikołaj Pisarski odwiedzał różne miejsca w Polsce by głosić idee wolnościowe. Prezes Instytutu Misesa w październiku na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu podczas „Dnia Sukcesu” na zaproszenie Studenckiego Forum Business Centre Club Region Wrocław opowiadał o tym „Jak być skuteczną przedsiębiorcą idei?”. Wyłożył tam model Hayeka–Fishera i recepty jakie dla „przedsiębiorców idei” mieli noblista z 1974 roku oraz jeden z najsprawniejszych twórców think–tanków w XX wieku.

Jeszcze w październiku w Warszawie na Seminarium ASBiRO zabrał głos w ramach nowej Sali Wolnościowej – przestrzeni rozmów o ideach klasycznego liberalizmu dla przedsiębiorców. Tematem wystąpienia był „Postęp. Dlaczego warto być racjonalnym optymistą?”. Dla telewizji ASBiRO udzielił później także wywiadu. Kolejnym wydarzeniem organizowanym tym razem przez krakowski Klub ASBiRO, na którym gościem był Mikołaj Pisarski, było spotkanie z Janem Fijorem. Przedsiębiorcy spotkali się tam by porozmawiać na temat: „Biznes w oparciu o Austriacką Szkołę Ekonomii. Czy to ma sens?”.

Już w 2019 roku, w marcu na Uniwersytecie Warszawskim, Mikołaj Pisarski opowiedział o tym jak wygląda i z jakimi wyzwaniem wiąże się praca w Instytucie Misesa. „Cieszę się, że już po raz kolejny praca, którą wykonuję w Instytucie Misesa wraz z kolegami została uznana za na tyle ciekawą by posłużyć za studium przypadku podczas uniwersyteckich zajęć” – powiedział po spotkaniu nasz Prezes. „Na temat funkcjonowania i roli organizacji takich jak nasza w budowie społeczeństwa obywatelskiego narosło wiele mitów. Cieszę się, że dziś mogłem opowiedzieć m.in. o tym dlaczego nie korzystamy ze środków publicznych, w jaki sposób

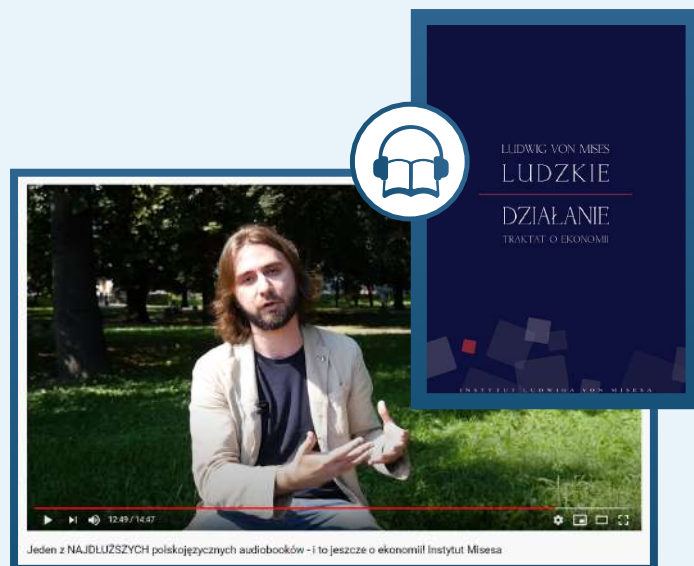
udaje nam się stale rozwijać naszą działalność oraz o tym jak realizujemy naszą misję” – dodał.

W kwietniu na falach Radia WNET zadebiutował nowy program: „o+ Program o Przedsiębiorczości”. Na zaproszenie prowadzącego, Sebastiana Stodolaka, wspólnie z Karolem Zdybelem oraz łączącym się z Limy (dokąd uciekł z Caracas w Venezueli) Leonardo Brito, panowie rozmawiali o socjalizmie.

W ostatnich dniach września, Mikołaj Pisarski pojawił się z prelekcją w Mielcu. Był gościem organizowanej przez mielecką filię Wyższej Szkoły Gospodarki i Zarządzania konferencji popularno–naukowej pt. „Społeczny wymiar ekonomii”.

Dr Jakub Bożydar Wiśniewski, który w ostatnim czasie niejako specjalizuje się w obronie giełdowych spekulantów, był gościem organizowanej przez Trading Jam oraz Giełdę Papierów Wartościowych debaty pt. „Czy spekulacja to kradzież?”. Jego interlokutorami byli o. Jacek Gniadek SVD, Krzysztof Karoń, Tomasz Piwoński oraz Rafał Zaorski.

Gościliśmy także na kanałach popularnych w wolnościowym środowisku Youtuberów. U Wapniaka stałym gościem był Mikołaj Pisarski, który opowiadał nie tylko o ekonomii. Przedmiotem jego rozmów były m.in. ... gry wideo. Marcin Serafin chwalił się za to nowymi pozycjami wydawniczymi naszego wydawnictwa. Mikołaj Pisarski gościł także na kanale „Namzależy”, promując wydanie audiobooka „Ludzkie działanie”.

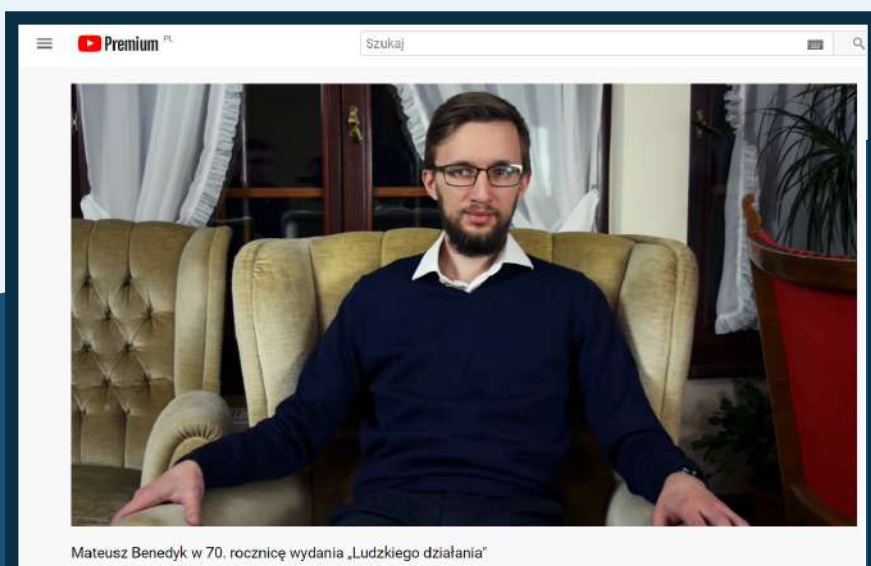
Media:

„Dynamicznie rozwijający się Instytut Misesa” – takim właśnie zapleczem merytorycznym jesteśmy dla środowiska liberałów, tak przynajmniej opisuje to tygodnik „Do rzeczy” w jednym ze swoich artykułów. Ten sam tygodnik, wspólnie z portalem Nowa Konfederacja, objął patronat medialny nad wydaniem audiobooka „Ludzkiego działania”.

Wywiad z dr. hab. Mateuszem Machajem promujący polskie wydanie książki „Gwiezdne wojny a filozofia polityki”, który przeprowadził Sebastian Stodolak, ukazał się na łamach „Dziennika Gazety Prawnej” oraz Forsal.pl.

Na książkę Philippa Bagusa „Tragedia euro”, wydaną przez nas w 2011 r., powołano się w artykule pt. „Europa wybrała socjalizm” na łamach portalu CXO, który dostarcza najświeższe informacje, opinie, prognozy i analizy z branży IT w Polsce i na świecie. Na łamach Obserwatora Finansowego cyklicznie publikowali Fundator Instytutu Misesa dr hab. Mateusz Machaj oraz Członek Rady Naukowej prof. Witold Kwaśnicki.

Cyklicznie wzmiankowano o nas i naszych inicjatywach na poczytnym portalu internetowym „Najwyższego Czasu!” nczas.com.

Zespół

Zespół Fundacji

Fundacja Instytut Edukacji Ekonomicznej im. Ludwiga von Misesa podzielona jest na działy i projekty. Każdy dział i projekt ma swojego szefa, który jest za niego odpowiedzialny.

Zarząd

Mikołaj Pisarski

Prezes Zarządu

Mateusz Benedyk

Członek Zarządu
i Dyrektor Generalny

Stanisław Kwiatkowski

Członek Zarządu

Arkadiusz Sieroń

Członek Zarządu

Dyrektorzy

Paweł Kot

Dyrektor ds. Operacyjnych,
Redaktor Naczelny mises.pl

Marcin Serafin

Dyrektor Komunikacji
i Marketingu

Karol Szczerbiński

Fundraising

Fundator

Mateusz Machaj

Dział Badawczo-Naukowy

Inni

Anna Gruhn

Wolna przedsiębiorczość

Marcin Zieliński

Wydawnictwo

Łukasz Jasiński

Wykładowca

Przemysław Rapka

Wykładowca

Jakub Wiśniewski

Wykładowca

Wiktor Strzelczyk

Zespół Komunikacji
i Marketingu

Hubert Wejman

Zespół Komunikacji
i Marketingu

Przemysław Zboch

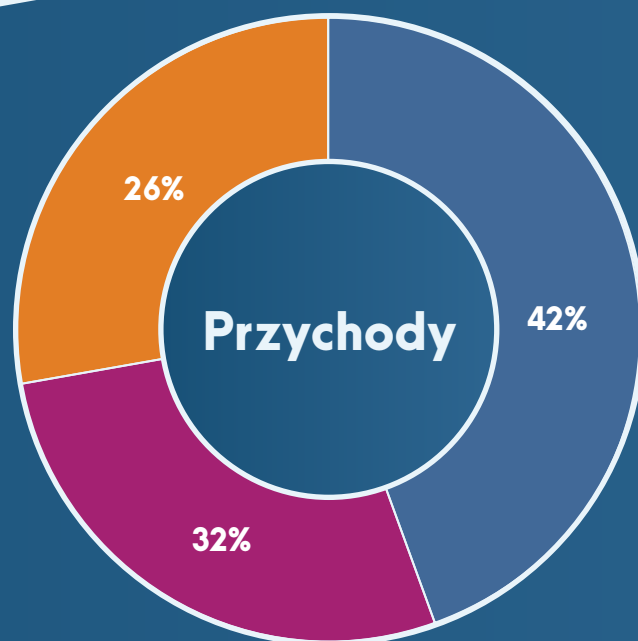
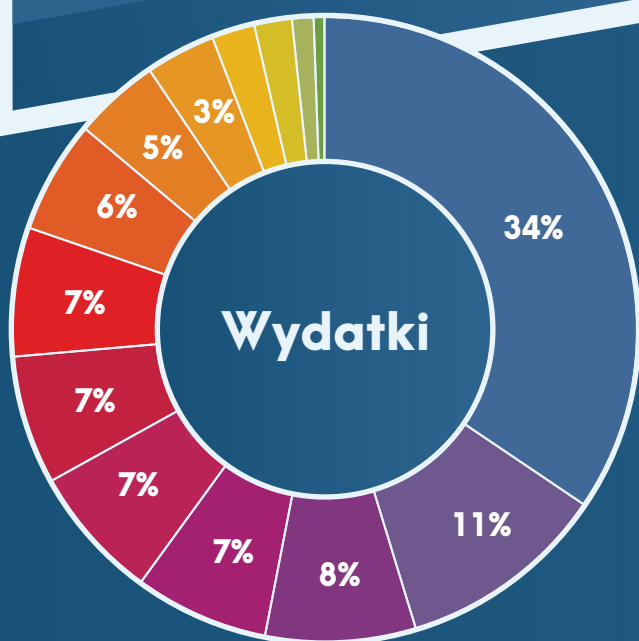
Materiały audiowizualne

Finanse

Działalność Instytutu prowadzimy przede wszystkim dzięki wsparciu prywatnych darczyńców. W roku 2018/2019 nasi mecenasi przekazali nam ponad 165 tysięcy złotych. Podatnicy w ramach odpisów 1% podatku dochodowego przekazali nam kolejne 102,5 tysiąca złotych. Ponadto nasz budżet wsparły dochody ze sprzedaży naszych książek, które wyniosły prawie 130 tysięcy złotych.

Pieniądże te wydaliśmy na prowadzenie opisanych w tym raporcie projektów. Najwięcej wydaliśmy na działalność wydawnictwa (produkcja nowych książek i audiobooka „Ludzkiego działania”, dodruki książek, których nakład się skończył itp.). Do kosztownych projektów zaliczały się także m.in. Szkoła Ekonomiczna, działalność mises.pl i teksty pisane na stronę, Lekcje Ekonomii dla Młodzieży. Koszty administracyjne wyniosły niecałe 10 tysięcy złotych, a koszty fundraisingu ok. 27 tysięcy złotych.

Szczegółowe zestawienie najważniejszych przychodów i wydatków przedstawiają poniższe wykresy.

Wydawnictwo	139 577,40 zł
Komunikacja	44 473,24 zł
Szkoła Ekonomiczna	31 602,49 zł
Komentarze i raporty	28 155,00 zł
mises.pl	27 718,00 zł
Fundraising	27 402,14 zł
Zjazd Austriacki	26 969,93 zł
LEM	23 579,93 zł
Multimedia	18 262,09 zł
Wolna przedsiębiorczość	14 040,00 zł
Koszty administracyjne	9 456,98 zł
IT	7 484,23 zł
Seminaria zaawansowane	4 838,63 zł
KASE	1 428,38 zł

Darowizny	165 671,96 zł
Przychody wydawnictwa	129 405,17 zł
Odpisy 1% podatku	102 485,10 zł

Drodzy przyjaciele Instytutu Misesa! **16lat**

Za nami kolejny rok działań nad poprawą edukacji ekonomicznej Polaków. Udało nam się osiągnąć wiele na obu polach naszej misji – popularyzowaniu wiedzy ekonomicznej i kształceniu młodych ekonomistów.

Ubiegły rok był rekordowy, jeśli chodzi o sprzedaż naszych książek. Tym kanałem docieramy do większej liczby odbiorców niż kiedykolwiek wcześniej. Jednocześnie pokazaliśmy, że potrafimy zachęcić do kupna zarówno książki naukowej (świetna sprzedaż *Ludzkiego działania* w 70 lat po wydaniu oryginału), jak i tej dla dzieci (dwie książki z serii *Bliznięta Tuttle* bardzo dobrze przyjęte przez rodziców i dzieci). Sukces wydawnictwa nie sprawia jednocześnie, że inne nasze działania idą w zapomnienie – dalej rozbudowujemy bazę bezpłatnych tekstów na mises.pl czy powiększamy zasób wykładów i wywiadów na kanale YouTube. Sukcesywnie uwalniamy też elektroniczne wersje naszych książek szerokiej publiczności.

Młodzi ekonomiści, którzy przeszli przez naszą Szkołę Ekonomiczną i Seminaria zaawansowane coraz śmieiej radzą sobie w świecie akademickim. Łukasz Jasiński kończy pisać pracę doktorską o interwencjonizmie w służbie zdrowia w Stanach Zjednoczonych. Joanna Kruk spędziła lato na prestiżowym (jedynie kilkanaście osób z całego świata) stypendium w Mises Institute w Auburn w USA. Bardziej publicystyczne teksty obu tych autorów mogliście przeczytać w minionym roku na mises.pl. Najczęstszym autorem tekstów w ostatnich miesiącach jest tam z kolei Przemysław Rapka – także absolwent Szkoły Ekonomicznej i wielokrotny uczestnik naszych seminariów.

Jestem przekonany, że za rok będą mógł w tym miejscu wymienić kolejne sukcesy w drodze do realizacji naszej misji. Bądźcie z nami i włączajcie się w nasze działania!

Mateusz Benedyk
Dyrektor Generalny Instytutu

Mateusz Benedyk

Dyrektor Generalny Instytutu Misesa,
Prezes Zarządu w latach 2014-2018

Instytut Edukacji Ekonomicznej im. Ludwiga von Misesa

Fundacja Instytut Edukacji Ekonomicznej
im. Ludwiga von Misesa

pl. Strzelecki 20, 50-224 Wrocław

www.mises.pl

Ludwig von Mises

